

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 18 oktober 2001 *

I mål C-441/99,

angående en begäran enligt artikel 234 EG från Högsta domstolen (Sverige), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Riksskatteverket

och

Soghra Gharehveran,

om förhandsavgörande angående tolkningen av rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens (EGT L 283, s. 23; svensk specialutgåva, område 5, volym 2, s. 121), i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s.1; svensk version: Handlingar beträffande Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen, del II, 1995, s. 30),

* Rättegångspråk: svenska.

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna A. La Pergola (referent), L. Sevón, M. Wathelet och C. W. A. Timmermans,

generaladvokat: L. A. Geelhoed,
justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från

- Riksskatteverket, genom N.-B. Morgell, verksjurist, och R. Viksten, advokat,
- Soghra Gharehveran, genom S. Jernryd, advokat,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom K. Oldfelt och J. Sack, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 29 mars 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Högsta domstolen har, genom beslut av den 11 november 1999 som inkom till domstolens kansli den 19 november samma år, i enlighet med artikel 234 EG ställt två frågor om tolkningen av rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens (EGT L 283, s. 23, svensk specialutgåva, område 5, volym 2, s. 121, nedan kallat direktivet), i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s. 1, svensk version: Handlingar beträffande Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen, del II, 1995, s. 30, nedan kallad anslutningsakten).

- 2 Dessa frågor har uppkommit i ett mål mellan Riksskatteverket och Soghra Gahreheran avseende den senares rätt till ersättning enligt lönegarantilagen (SFS 1992:497) efter det att det företag där hon varit anställd gått i konkurs.

Rättslig bakgrund

Gemenskapsrätten

- 3 Direktivets syfte är att upprätta ett minimiskydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens. I detta syfte föreskrivs i direktivet bland annat olika garantier för betalning av arbetstagarnas utestående lönefordringar.

- 4 Enligt artikel 1.1 skall direktivet ”tillämpas på arbetstagares fordringar på grund av anställningsavtal eller anställningsförhållanden gentemot arbetsgivare som är att anse som insolventa enligt artikel 2.1”.

- 5 I artikel 1.2 i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna får undantagsvis utesluta fordringar från vissa kategorier av arbetstagare från tillämpningsområdet för detta direktiv på grund av den speciella arten av arbetstagarnas anställningsavtal eller anställningsförhållanden, eller på grund av att det finns andra former av garantier som ger arbetstagarna ett skydd motsvarande det som skall finnas enligt detta direktiv.

De kategorier av arbetstagare som avses i föregående stycke är upptagna i bilagan.”

- 6 I avsnitt I i bilagan till direktivet, under rubriken ”Arbetstagare som har ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande av speciell art”, föreskrivs i punkt G. Sverige, vilken infördes genom anslutningsakten, följande:

”En anställd, eller en anställds efterlevande, som ensam eller tillsammans med nära anförvanter ägde en väsentlig del av arbetsgivarens företag eller verksamhet och som hade ett betydande inflytande över verksamheten. Detta skall gälla även om arbetsgivaren är en juridisk person utan företag eller verksamhet.”

- 7 Enligt artikel 3.1 i direktivet skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att garantiinstitutionerna garanterar betalning av arbetstagarnas utestående fordringar i enlighet med direktivet.

- 8 I artikel 5 i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall införa detaljerade bestämmelser för garantiinstitutionernas organisation, finansiering och verksamhet, i överensstämmelse med framför allt följande principer:

- a) Institutionernas tillgångar skall vara fristående från arbetsgivarnas driftskapital och skall inte vara tillgängliga vid ett insolvensförfarande.

- b) Arbetsgivarna skall bidra till institutionernas finansiering om den inte fullgörs helt av offentliga myndigheter.
- c) Institutionernas ansvar skall bestå oberoende av om förpliktelseerna att bidra till finansieringen har uppfyllts eller inte.”
- 9 Enligt artikel 9 i direktivet skall det inte ”påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa eller utfärda lagar eller andra författningar som är gynnsammare för arbetstagarna”.
- 10 Eftersom ingen tidpunkt för införlivande av direktiv 80/987 har angivits i anslutningsakten, skall Konungariket Sverige anses ha varit skyldigt att senast vid anslutningen till Europeiska unionen, det vill säga den 1 januari 1995, ha införlivat direktivet (se dom av den 15 juni 1999 i mål C-321/97, Andersson och Wåkerås-Andersson, REG 1999, s. I-3551, punkterna 40 och 41).

Nationell lagstiftning

- 11 I 1 § lönegarantilagen föreskrivs att staten svarar för betalning av löntagares fordran hos en arbetsgivare som har försatts i konkurs i Sverige eller i ett annat nordiskt land. Enligt 7 § samma lag lämnas betalning enligt garantin endast för sådan fordran på lön eller annan ersättning som har förmånsrätt enligt 12 § förmånsrättslagen (SFS 1970:979).

- 12 Fram till den 1 juli 1994 föreskrevs i 12 § sista stycket förmånsrättslagen att en arbetstagare som själv eller jämte närstående ägde väsentlig andel i det företag i vilket arbetstagaren var anställd och som hade väsentligt inflytande över dess verksamhet inte hade förmånsrätt avseende lön eller pension. Bestämmelsen har emellertid, trots dess ordalydelse, av Högsta domstolen (NJA 1980, s. 743) tolkats på så sätt att den skulle tillämpas också när arbetstagaren själv inte ägde någon andel i företaget men hans närstående ägde en väsentlig andel däri.
- 13 I den lydelse av bestämmelsen som är tillämplig på förhållandena i målet vid den nationella domstolen, vilken trädde i kraft den 1 juli 1994 (SFS 1994:639), föreskrevs att arbetstagare som själv eller tillsammans med närstående senare än sex månader före konkursansökningen hade ägt minst en femtedel av företaget inte hade förmånsrätt avseende lön. Detsamma gällde uttryckligen även när andelen hade ägts av en närstående till arbetstagaren. Genom detta tillägg stadfästes Högsta domstolens ovannämnda rättspraxis i lagstiftningen.
- 14 En ytterligare ändring av 12 § förmånsrättslagen trädde i kraft den 1 juni 1997 (SFS 1997:203). Enligt denna skall en arbetstagare som själv eller tillsammans med nära anförvanter senare än sex månader före konkursansökningen har ägt en väsentlig andel av företaget och har haft ett betydande inflytande över dess verksamhet inte ha förmånsrätt avseende sin lön. Enligt beslutet att begära förhandsavgörande var syftet med ändringen att 12 § sista stycket förmånsrättslagen med säkerhet skulle stämma överens med punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet, där det anges vilka arbetstagare som i Sverige undantas från direktivets tillämpningsområde.

Målet vid den nationella domstolen

- 15 Soghra Gharehveran var anställd av Zarrinen AB (nedan kallat Zarrinen). Bolaget bedrev restaurangverksamhet. Hennes arbetsuppgifter bestod i att utföra vissa bokföringsuppgifter. Soghra Gharehverans make ägde samtliga aktier i bolaget.

- 16 Bolaget försattes i konkurs den 17 juli 1995. I konkursen yrkade Soghra Gharehveran ersättning för sin lönefordran enligt lönegarantilagen. Konkursförvaltaren avslag Soghra Gharehverans yrkande på den grunden att hon var närstående till den som ägde det bolag som försatts i konkurs.

- 17 Soghra Gharehveran väckte därefter talan mot svenska staten vid Lunds tingsrätt (Sverige) och yrkade att tingsrätten, med ändring av konkursförvaltarens beslut, skulle bifalla hennes yrkande om ersättning enligt lönegarantilagen. I dom av den 20 maj 1997 lämnade tingsrätten hennes talan utan bifall.

- 18 Soghra Gharehveran överklagade tingsrättens dom till Hovrätten över Skåne och Blekinge (Sverige), som i dom av den 9 juni 1998 biföll hennes talan om ersättning enligt lönegarantilagen. Hovrätten fastslog i sin dom att Soghra Gharehveran tagit sådan del i företagets ledning att hon måste anses ha haft ett betydande inflytande över verksamheten. Enligt hovrättens bedömning kunde 12 § sista stycket förmånsrättslagen i dess lydelse efter den 1 juli 1994 ändå inte tillämpas i målet, eftersom den medförde att en arbetstagare vars närstående ägt minst en femtedel av det företag som försatts i konkurs men som själv inte ägt någon andel av detta skulle undantas från rätten till lönegaranti. En sådan tillämpning skulle nämligen stå i strid med bestämmelserna i det undantag som

angivits i punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet. Hovrätten ansåg att Soghra Gharehveran således kunde grunda sin rätt till ifrågavarande ersättning direkt på direktivet.

- 19 Riksskatteverket överklagade hovrättens dom till Högsta domstolen. Riksskatteverket gjorde i första hand gällande att den lydelse av förmånsrättslagen som var gällande vid tiden då konkursen inträffade var förenlig med Sveriges undantag från direktivet. Riksskatteverket åberopade i andra hand att direktivet inte har direkt effekt.

Tolkningsfrågorna

- 20 Högsta domstolen ansåg att tvisten gav upphov till frågor om tolkningen av gemenskapsrätten. Den beslutade därför att vilandeförklara målet och att begära ett förhandsavgörande från EG-domstolen beträffande följande frågor:

”1) Skall det för Sverige gällande undantaget enligt artikel 1.2 i rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens tolkas så att det, i överensstämmelse med den svenska rättspraxis som hade utvecklats och som var gällande fram till den 1 juli 1994, är tillämpligt på en anställd som själv inte ägde någon andel i företaget men vars nära anförvant ägde en väsentlig andel däri?

2) Om svaret på fråga 1 är nej: En medlemsstat har genomfört rådets direktiv 80/987/EEG och utpekat staten som ansvarig för betalning av

arbetstagares fordran hos en arbetsgivare som har försatts i konkurs. Har direktivet i ett sådant fall den verkan att en anställd kan göra gällande rätt till lönegaranti med åsidosättande av en nationell bestämmelse som utesluter vissa kategorier av arbetstagare från rätten till lönegaranti men som saknar motsvarighet i de för den medlemsstaten tillämpliga undantagen från direktivet?”

Den första frågan

- 21 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet skall tolkas på så sätt att den medger att Konungariket Sverige undantar arbetstagare vars närstående inom sex månader före konkursansökan ägt minst en femtedel av det företag där de varit anställda från rätten till lönegaranti enligt direktivet, när de berörda arbetstagarna inte själva ägt någon andel av det ifrågavarande företaget.
- 22 Enligt Riksskatteverket har det undantag som föreskrivs i punkt G införts genom anslutningsakten i syfte att överensstämja med redan existerande nationell rätt. Denna bestämmelse skall därmed tolkas inte bara enligt dess lydelse, som återger den tidigare gällande lagtexten, utan också mot bakgrund av den tolkning som gjorts i rättspraxis innan anslutningsavtalet slöts.
- 23 Riksskatteverket har vidare anfört att eftersom den lagändring som trädde i kraft 1994, och som innebar att arbetstagare vars närstående ägt minst en femtedel av företaget där de varit anställda, endast hade till syfte att bringa lagtexten i överensstämmelse med rättspraxis var den förenlig med bestämmelserna i bilagan till direktivet.

- 24 Domstolen delar inte denna uppfattning.
- 25 Det framgår till att börja med av lydelsen av punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet att undantaget endast omfattar anställda som ensamma eller tillsammans med nära anförvanter ägt en väsentlig del av arbetsgivarens företag. Detta undantag omfattar således inte, utan att göra våld på denna klart utformade gemenskapsrättsliga bestämmelse, arbetstagare vars närstående ägt en väsentlig andel av företaget, men som själva inte ägt någon andel.
- 26 Det följer vidare av såväl syftet med direktivet, som är att upprätta ett minimiskydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens, som av undantagskaraktären av den möjlighet att undanta vissa kategorier av arbetstagare från direktivets tillämpningsområde som föreskrivs i artikel 1.2 i direktivet att de undantag som anges i bilagan till direktivet skall tolkas restriktivt (dom av den 2 februari 1989 i mål 22/87, kommissionen mot Italien, REG 1989, s. 143, punkt 23).
- 27 Det kan i detta sammanhang även nämnas att den nationella domstolen i sitt beslut att begära förhandsavgörande har angivit att ifrågavarande nationella lagstiftning har ändrats den 1 juni 1997 i syfte att säkerställa att den nationella lagstiftningen överensstämmer med lydelsen av punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet.
- 28 Den nationella domstolens första fråga skall således besvaras så, att punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet skall tolkas på så sätt att den inte medger att Konungariket Sverige undantar arbetstagare vars närstående inom sex månader

före konkursansökan ägt minst en femtedel av aktierna i det företag där de varit anställda från rätten till lönegaranti enligt direktivet, när de berörda arbetstagarna inte själva ägt någon del av det ifrågavarande företaget.

Den andra frågan

- 29 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida, när en medlemsstat som har utpekat sig själv som ansvarig för förpliktelsen att betala de lönefordringar som garanteras enligt direktivet, en arbetstagare vars make ägt det företag där hon varit anställd gentemot denna medlemsstat kan grunda rätten till betalning av sin lönefordran direkt på direktivet, trots att medlemsstaten i sin lagstiftning i strid med direktivet uttryckligen har undantagit arbetstagare vars närstående ägt minst en femtedel av företaget utan att de själva ägt någon andel i företaget från rätten till lönegaranti.
- 30 Riksskatteverket har anfört att den andra frågan skall besvaras nekande. Domstolen har nämligen i sin dom av den 19 november 1991 i de förenade målen C-6/90 och C-9/90, Francovich m.fl. (REG 1991, s. I-5357; svensk specialutgåva, volym 11, s. I-435), och av den 16 december 1993 i mål C-334/92, Wagner Miret (REG 1993, s. I-6911; svensk specialutgåva, volym 14, s. 477), generellt fastslagit att direktivet inte har direkt effekt. Den omständigheten att Konungariket Sverige har utsett staten att svara för förpliktelsen att betala lönegaranti enligt direktivet saknar därmed betydelse i detta avseende.

- 31 Soghra Gharehveran har däremot anfört att denna omständighet medför att hon i målet vid den nationella domstolen kan grunda sin rätt direkt på direktivet.
- 32 Kommissionen har föreslagit att domstolen skall svara att en domstol i en medlemsstat inte kan tillämpa nationella bestämmelser som i strid med direktivets lydelse undantar vissa kategorier av arbetstagare från rätten till lönegaranti, när direktivets övriga bestämmelser införlivats med nationell rätt på ett riktigt sätt. Denna lösning är enligt kommissionen särskilt påkallad mot bakgrund av att domstolen i den ovannämnda domen i de förenade målen Francovich m.fl. har fastslagit att de bestämmelser i direktivet som anger vem som har rätt till lönegaranti är tillräckligt precisa och ovillkorliga för att en nationell domstol skall kunna fastställa huruvida en arbetstagare omfattas av garantin.
- 33 Domstolen vill i detta sammanhang inledningsvis framhålla att den tidigare fastslagit att bestämmelserna i detta direktiv, avseende såväl vilka arbetstagare som omfattas av garantin som innehållet i denna garanti, har den precision och är så ovillkorliga som krävs för att en enskild skall kunna åberopa dem i mål vid nationella domstolar, när direktivet inte införlivats med den nationella lagstiftningen på ett korrekt sätt (dom i de ovannämnda förenade målen Francovich m.fl., punkterna 13—22).
- 34 Vad mer specifikt avser direktivets bestämmelser avseende den personkrets på vilken direktivet skall tillämpas, har domstolen fastslagit att dessa bestämmelser är tillräckligt precisa och ovillkorliga för att den nationella domstolen skall kunna fastställa om en arbetstagare omfattas av garantierna i direktivet (dom i de ovannämnda förenade målen Francovich m.fl., punkt 14).

- 35 Detsamma gäller punkt G i avsnitt I i bilagan till direktivet.
- 36 Som domstolen fastslog i domarna i de ovannämnda förenade målen Francovich m.fl. och i målet Wagner Miret, att den precisa och ovillkorliga arten av ovannämnda bestämmelser inte i sig ger enskilda rätt att åberopa direktivets bestämmelser inför nationella domstolar, eftersom medlemsstaterna enligt artiklarna 3.1 och 5 i direktivet har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning såvitt gäller vem som skall svara för garantin samt garantiinstitutionernas organisation, verksamhet och finansiering (domar i de ovannämnda förenade målen Francovich m.fl., punkterna 25 och 26, och i målet Wagner Miret, punkt 17).
- 37 Domstolen har i detta avseende särskilt fastslagit att när inga åtgärder alls har vidtagits för att införliva direktivet med nationell lagstiftning är det med hänsyn till det omfattande utrymmet för skönsmässig bedömning som nämnts ovan inte möjligt att avhjälpa en sådan brist genom att fastslå att staten skall ansvara för betalningen av lönegarantin (dom i de ovannämnda förenade målen Francovich m.fl., punkt 26).
- 38 Domstolen har också fastslagit att direktivet inte ålägger medlemsstaterna att skapa en och samma garantiinstitution för samtliga kategorier av arbetstagare och att arbetstagare i företagsledande ställning således, när direktivet bara delvis har införlivats med den nationella lagstiftningen på så sätt att den garantiinstitution som upprättats inte avser arbetstagare i företagsledande ställning utan har begränsats till att endast avse andra kategorier av arbetstagare och denna institution finansieras genom arbetsgivaravgifter avseende de senare kategorierna, inte kan åberopa direktivet för att kräva betalning av utestående fordringar från en garantiinstitution som inrättats för andra kategorier av arbetstagare (dom i det ovannämnda målet Wagner Miret, punkt 18).

- 39 Det föreligger emellertid en skillnad mellan de situationer som angivits i punkterna 37 och 38 ovan och omständigheterna i förevarande mål. I de förstnämnda hade de berörda medlemsstaterna ännu inte alls eller bara delvis utnyttjat sitt utrymme för skönsmässig bedömning, medan medlemsstaten i den situation som är aktuell i målet vid den nationella domstolen har utpekats sig själv som ansvarig för förpliktelsen att betala de lönefordringar som garanteras enligt direktivet.
- 40 Under sådana förhållanden skall medlemsstaten anses till fullo ha utnyttjat hela det utrymme för skönsmässig bedömning som den genom artiklarna 3.1 och 5 i direktivet har vid implementeringen av direktivets bestämmelser.
- 41 När en medlemsstat har avstått från att skapa särskilda garantiinstitutioner och därmed även från att ange detaljerade föreskrifter avseende deras organisation, verksamhet och finansiering enligt artikel 5 i direktivet, och i stället har föredragit att direkt finansiera lönegarantin med allmänna medel, kan det inte hävdas att den medlemsstaten alltså är skyldig att vidta sådana åtgärder som anges i artikel 5 i direktivet.
- 42 Det undantag från lönegarantin för arbetstagare vars närstående ägt det företag där arbetstagaren varit anställd som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen har inte tillkommit inom ramen för det utrymme för skönsmässig bedömning som Konungariket Sverige enligt direktivet har vid upprättandet av garantiinstitutioner eller införandet av bestämmelser om deras organisation, finansiering eller verksamhet.
- 43 Mot denna bakgrund kan inte den omständigheten att medlemsstaterna enligt artiklarna 3.1 och 5 i direktivet har ett utrymme för skönsmässig bedömning avseende upprättandet av garantiinstitutioner och införandet av föreskrifter om

deras organisation, finansiering och verksamhet åberopas för att hindra Soghra Gharehveran från att inför nationella domstolar göra gällande rätten till lönegaranti enligt direktivet gentemot Konungariket Sverige.

- 44 På samma sätt som enskilda inte kan förvägras rätten att åberopa tillräckligt precisa och ovillkorliga bestämmelser som kan tillämpas fristående i förhållande till andra bestämmelser i ett direktiv som inte är tillräckligt precisa och ovillkorliga (dom av den 19 januari 1982 i mål 8/81, Becker, REG 1982, s. 53; svensk specialutgåva, volym 6, s. 285, punkterna 29 och 30), kan enskilda åberopa sådana bestämmelser som på ett precist och ovillkorligt sätt ger dem rättigheter enligt direktivet, när medlemsstaten i fråga till fullo har utnyttjat sitt utrymme för skönsmässig bedömning avseende de bestämmelser i direktivet som, på grund av att de inte genomförts, varit det enda hindret mot att enskilda faktiskt utövar de rättigheter som framgår av direktivet.
- 45 Som domstolen har framhållit i punkterna 34 och 35 ovan är bestämmelserna i direktivet avseende den personkrets på vilken det skall tillämpas tillräckligt precisa och ovillkorliga för att den nationella domstolen skall kunna fastställa huruvida en arbetstagare har rätt till lönegaranti i enlighet med direktivet.
- 46 Den nationella domstolens andra fråga skall således besvaras så, att när en medlemsstat har utpekat sig själv som ansvarig för förpliktelsen att betala de lönefordringar som garanteras enligt direktivet kan en arbetstagare, vars make ägt det företag där hon varit anställd, gentemot den medlemsstaten grunda rätten till betalning av sin lönefordran direkt på direktivet, trots att medlemsstaten i sin lagstiftning i strid med direktivet uttryckligen undantagit arbetstagare vars närstående ägt minst en femtedel av företaget utan att de själva ägt någon andel i företaget från rätten till lönegaranti.

Rättegångskostnader

- 47 Den kostnad som har förorsakats kommissionen, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgill. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 11 november 1999 har ställts av Högsta domstolen — följande dom:

- 1) Punkt G i avsnitt I i bilagan till rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen skall tolkas på så sätt

att den inte medger att Konungariket Sverige undantar arbetstagare vars närstående inom sex månader före konkursansökan ägt minst en femtedel av det företag där de varit anställda från rätten till lönegaranti enligt direktivet, när de berörda arbetstagarna inte själva ägt någon andel av det ifrågavarande företaget.

- 2) När en medlemsstat som har utpekat sig själv som ansvarig för förpliktelsen att betala arbetstagarnas fordringar enligt direktiv 80/987 kan en arbetstagare, vars make ägt det företag där hon varit anställd, grunda sin rätt till betalning direkt på direktivet, trots att medlemsstaten i sin lagstiftning i strid med direktivet uttryckligen undantagit arbetstagare vars närstående ägt minst en femtedel av företaget utan att de själva ägt någon andel av företaget från rätten till lönegaranti.

Jann

Wathelet

Sevón

La Pergola

Timmermans

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 18 oktober 2001.

R. Grass

P. Jann

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen